IAS WITH DR RAVI
AIM. PREPARE. ACHIEVE

1,000 Topics in 100 Days

# Day 10 MCQ Practice

## Telugu edition

Topics 91-100

**20**
Practice questions

**20**
Explained answers

### How to use this booklet

Read the study notes for this day before beginning.

Complete all 20 questions before opening the answer key.

Review the explanation for every answer, including your correct answers.

Practice: original study-pack pages 76-84

Answer key and explanations: original study-pack pages 85-92

The original content, layout and printed page references are preserved.

భాగం 2 · సాధన

# సాధన కోసం 20 ప్రశ్నలు

ప్రతి ప్రశ్నకు ఒక జవాబు ఎంచుకోండి. 20వ ప్రశ్న తర్వాత జవాబులు, వివరణలు ఉన్నాయి.

టాపిక్ 91 · అక్బర్: విజయాలు, రాజపుత్ర విధానం, మత విధానం

**ప్రశ్న 1.** జాబితా Iని (అక్బర్ పాలనా కాలంలో సామ్రాజ్యంలో కలిసిన రాజ్యం) జాబితా IIతో (మొఘలులు జయించే నాటికి ఆ రాజ్య పాలకుడు) జతపరచండి:

| జాబితా I (అక్బర్ పాలనా కాలంలో సామ్రాజ్యంలో కలిసిన రాజ్యం) | జాబితా II (మొఘలులు జయించే నాటికి ఆ రాజ్య పాలకుడు) |
|---|---|
| A. గుజరాత్ | 1. దావూద్ ఖాన్ కర్రానీ |
| B. బెంగాల్ | 2. మీరాన్ బహదూర్ షా |
| C. సింధ్ | 3. మూడో ముజఫర్ షా |
| D. ఖాందేశ్ | 4. మీర్జా జానీ బేగ్ |

(1) A-1, B-3, C-4, D-2

(2) A-3, B-1, C-4, D-2

(3) A-3, B-1, C-2, D-4

(4) A-1, B-3, C-2, D-4

టాపిక్ 91 · అక్బర్: విజయాలు, రాజపుత్ర విధానం, మత విధానం

**ప్రశ్న 2.** అక్బర్ మత విధానం గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఇబాదత్ ఖానా మొదలైన కొత్తలో దాని చర్చల్లో ముస్లింలు మాత్రమే పాల్గొన్నారు.
2. 1579 నాటి మహ్జర్ ప్రకారం అక్బర్ ఖురాన్‌లో స్పష్టంగా ఉన్న వాక్యానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్న ఆదేశాన్ని కూడా ఇవ్వవచ్చు.
3. రాజా మాన్ సింగ్, రాజా భగవాన్ దాస్ ఇద్దరూ అక్బర్ శిష్యులుగా తౌహీద్-ఇ-ఇలాహీలో చేరారు.
4. మొదటి జెస్యూట్ బృందం 1580లో ఫతేపూర్ సిక్రీలోని అక్బర్ ఆస్థానానికి చేరింది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 2 మాత్రమే

(2) 2, 3 మాత్రమే

(3) 1, 4 మాత్రమే

(4) 3, 4 మాత్రమే

**టాపిక్ 92 · పార్లమెంటరీ ప్రత్యేక హక్కులు**

**ప్రశ్న 3.** రాజ్యాంగంలోని అధికరణ 105 గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ఈ అధికరణలోని క్లాజు (3), ఇప్పుడున్న రూపంలో, పార్లమెంటులోని ప్రతి సభ ప్రత్యేక హక్కులకు కొలమానంగా బ్రిటన్ హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్‌ను పేరు పెట్టి పేర్కొంటుంది.
2. ఈ అధికరణలోని క్లాజు (2), పార్లమెంటులోని ఏదైనా సభ ప్రచురించిన లేదా ఆ సభ అధికారంతో ప్రచురించిన దాని విషయంలో, సభ్యుడైనా కాకపోయినా ఏ వ్యక్తికైనా కోర్టు చర్యల నుంచి రక్షణ ఇస్తుంది.
3. భారత అటార్నీ జనరల్ పార్లమెంటు సభలో మాట్లాడేటప్పుడు, ఈ అధికరణ పార్లమెంటు సభ్యుడికి వర్తించినట్టే ఆయనకూ వర్తిస్తుంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 2 మాత్రమే

(2) 3 మాత్రమే

(3) 1, 3 మాత్రమే

(4) 2, 3 మాత్రమే

**టాపిక్ 92 · పార్లమెంటరీ ప్రత్యేక హక్కులు**

**ప్రశ్న 4.** అధికరణలు 105, 194 కింద ఉన్న ప్రత్యేక హక్కులపై, పేర్కొన్న కేసులో సుప్రీంకోర్టు చెప్పిన దాన్ని కింది వాటిలో ఏది సరిగ్గా చెబుతోంది?

(1) సీతా సోరెన్ (2024): సభలో ఓటు వేయడానికి లేదా మాట్లాడడానికి లంచం తీసుకున్న చట్టసభ సభ్యుడికి క్రిమినల్ కేసు నుంచి రక్షణ ఉండదు.

(2) సెర్చ్‌లైట్ కేసు (1959): సభకు ఉన్న ప్రత్యేక హక్కుల కన్నా అధికరణ 19(1)(a)లోని వాక్ స్వాతంత్ర్యానిదే పైచేయి అవుతుంది.

(3) కేశవ్ సింగ్ రిఫరెన్స్ (1964): సభ తాను కోరే ప్రత్యేక హక్కు ఉందా లేదా అన్నది ఏ కోర్టూ కాదు, ఆ సభ ఒక్కటే తేలుస్తుంది.

(4) స్టేట్ ఆఫ్ కేరళ v. కె. అజిత్ (2021): సభ లోపల ప్రజా ఆస్తిని ధ్వంసం చేసిన చట్టసభ సభ్యుడిపై క్రిమినల్ కేసు నడపడానికి వీల్లేదు.

**టాపిక్ 93 · పేదరికాన్ని కొలవడం: కమిటీలు, పేదరిక రేఖలు, MPI**

**ప్రశ్న 5.** జాబితా Iని (పేదరికాన్ని కొలిచే పద్ధతిని సమీక్షించిన బృందం) జాబితా IIతో (ఆ బృందం పేదరిక రేఖను గీసిన తీరు) జతపరచండి:

| జాబితా I (పేదరికాన్ని కొలిచే పద్ధతిని సమీక్షించిన బృందం) | జాబితా II (ఆ బృందం పేదరిక రేఖను గీసిన తీరు) |
|---|---|
| A. వై.కె. అలఘ్ అధ్యక్షతన టాస్క్ ఫోర్స్ | 1. ప్రతి రాష్ట్రానికి విడిగా ఒక పేదరిక రేఖను 1973-74 నాటి జాతీయ రేఖల నుంచి లెక్కించారు |
| B. డి.టి. లక్డావాలా అధ్యక్షతన నిపుణుల బృందం | 2. ఒక గ్రామీణ రేఖను, ఒక పట్టణ రేఖను ఇచ్చి, వాటినే అన్ని రాష్ట్రాలకూ ఒకేలా వర్తింపజేశారు |
| C. సురేశ్ టెండూల్కర్ అధ్యక్షతన నిపుణుల బృందం | 3. గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాలకు వేర్వేరు బుట్టలు తీసుకున్నారు; కేలరీలు, ప్రొటీన్, కొవ్వులకు ప్రమాణాలు పెట్టారు |
| D. సి. రంగరాజన్ అధ్యక్షతన నిపుణుల బృందం | 4. పట్టణ బుట్టనే గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాలు రెండింటికీ ఉమ్మడి బుట్టగా తీసుకున్నారు |

(1) A-2, B-1, C-4, D-3

(2) A-1, B-2, C-4, D-3

(3) A-2, B-1, C-3, D-4

(4) A-1, B-2, C-3, D-4

**టాపిక్ 93 · పేదరికాన్ని కొలవడం: కమిటీలు, పేదరిక రేఖలు, MPI**

**ప్రశ్న 6.** బహుమితీయ పేదరిక సూచీ (MPI) గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. బ్యాంకు ఖాతా అనే సూచిక నీతి ఆయోగ్ జాతీయ MPIలో ఉంది, ప్రపంచ MPIలో లేదు.
2. నీతి ఆయోగ్ జాతీయ MPIని కుటుంబ వినియోగ వ్యయ సర్వేల డేటాతో లెక్కిస్తారు.
3. ప్రపంచ MPIలో, ఒక వ్యక్తికి భారాలు కట్టిన లేమి స్కోరు సరిగ్గా మూడో వంతు ఉన్నా, ఆ వ్యక్తిని బహుమితీయ పేదగానే లెక్కిస్తారు.
4. ప్రపంచ MPIలో, ఆరోగ్యంలోని ఒక్కో సూచిక భారం జీవన ప్రమాణంలోని ఒక్కో సూచిక భారానికి మూడు రెట్లు ఉంటుంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 3, 4 మాత్రమే

(2) 1, 2, 3 మాత్రమే

(3) 2, 4 మాత్రమే

(4) 1, 3, 4 మాత్రమే

**టాపిక్ 94 · అక్షాంశాలు, రేఖాంశాలు, కాలం: IST, అంతర్జాతీయ దినరేఖ**

**ప్రశ్న 7.** భారత ప్రామాణిక కాలం ప్రకారం సోమవారం రాత్రి 10:15 అయినప్పుడు, 142°30′ తూర్పు రేఖాంశం మీదున్న ఒక చోట స్థానిక కాలం ఎంత?

(1) సోమవారం ఉదయం 7:15

(2) సోమవారం సాయంత్రం 6:15

(3) మంగళవారం తెల్లవారుజామున 2:15

(4) మంగళవారం మధ్యాహ్నం 1:15

### టాపిక్ 94 · అక్షాంశాలు, రేఖాంశాలు, కాలం: IST, అంతర్జాతీయ దినరేఖ

**ప్రశ్న 8.** కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. నేల మీద, 60° ఉత్తర అక్షాంశం దగ్గర ఒక డిగ్రీ రేఖాంశానికి ఉండే దూరం, భూమధ్యరేఖ దగ్గర ఒక డిగ్రీ రేఖాంశానికి ఉండే దూరంలో సుమారు సగం ఉంటుంది.
2. అంతర్జాతీయ దినరేఖను సోమవారం నాడు తూర్పు వైపుకు దాటే ప్రయాణికుడు రోజును ఆదివారంగా మార్చుకోవాలి.
3. అల్యూషియన్ దీవులు అలాస్కాతో కలిసి ఉండడానికి వీలుగా, అంతర్జాతీయ దినరేఖ అక్కడ 180° రేఖాంశానికి తూర్పు వైపుకు జరుగుతుంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 2 మాత్రమే
(2) 1, 2 మాత్రమే
(3) 1, 3 మాత్రమే
(4) 2, 3 మాత్రమే

### టాపిక్ 95 · ఆంధ్రప్రదేశ్ గిరిజన తెగలు: విస్తరణ, లక్షణాలు

**ప్రశ్న 9.** జాబితా Iని (ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రత్యేకించి బలహీన స్థితిలో ఉన్న తెగ) జాబితా IIతో (తెగ ప్రత్యేకత) జతపరచండి:

| జాబితా I (తెగ) | జాబితా II (ప్రత్యేకత) |
|---|---|
| A. కోంధ్ | 1. పండ్లు తినే పండుగ ఒకటి జరుపుకుంటారు; వీరి టోటెమ్ వంశాలను జాతాపు తెగ నుంచి తీసుకున్నారు |
| B. పోర్జ | 2. తెగ పెద్దను పెద్దకాపు అంటారు; జొన్నను ప్రధాన ఆహారంగా తింటారు |
| C. కొండరెడ్డి | 3. వీరి వంశాలకు ప్రకృతిలోని వస్తువుల పేర్లు ఉంటాయి; ఉదాహరణకు కొర్ర (సూర్యుడు), కిల్లో (పులి) అనే వంశాలు ఉన్నాయి |
| D. సవర | 4. తమ సొంత భాషలో తమను తాము కువింగ లేదా కుయిదొర అని పిలుచుకుంటారు |

(1) A-3, B-4, C-1, D-2
(2) A-3, B-4, C-2, D-1
(3) A-4, B-3, C-1, D-2
(4) A-4, B-3, C-2, D-1

### టాపిక్ 95 · ఆంధ్రప్రదేశ్ గిరిజన తెగలు: విస్తరణ, లక్షణాలు

**ప్రశ్న 10.** ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని షెడ్యూల్డ్ తెగల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. అధికరణ 342 కింద రాష్ట్రపతి ఒక రాష్ట్రంలోని షెడ్యూల్డ్ తెగలను ఒకసారి ప్రకటించిన తర్వాత, తర్వాత ఇచ్చే మరో నోటిఫికేషన్ ద్వారా రాష్ట్రపతి ఆ జాబితాలో కొత్త తెగను చేర్చవచ్చు.
2. రెగ్యులేషన్ 1 ఆఫ్ 70 ప్రకారం, రాష్ట్రంలోని షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతంలో ఉన్న భూమిని ఒక గిరిజనేతరుడు మరో గిరిజనేతరుడికి బదలాయించకూడదు.
3. ప్రధాన మంత్రి జనజాతి ఆదివాసీ న్యాయ మహా అభియాన్ (PM-JANMAN) ప్రత్యేకించి బలహీన స్థితిలో ఉన్న గిరిజన సమూహాల (PVTG) కోసం ఉంది.
4. కోయ తెగ ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించిన PVTGల జాబితాలో ఉంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 2 మాత్రమే
(2) 2, 4 మాత్రమే
(3) 2, 3 మాత్రమే
(4) 1, 3, 4 మాత్రమే

### టాపిక్ 96 · హరితగృహ ప్రభావం, భూతాపం, హరితగృహ వాయువులు

**ప్రశ్న 11.** హరితగృహ వాయువుల గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. క్యోటో ప్రోటోకాల్ అనుబంధం Aలో ఉన్న హరితగృహ వాయువుల జాబితాలో క్లోరోఫ్లోరోకార్బన్‌లు లేవు.
2. విడుదలైన కార్బన్ డయాక్సైడ్‌లో సుమారు సగం వాతావరణంలోనే ఉండిపోతుంది; మిగతా దాన్ని నేల మీది జీవావరణ వ్యవస్థలు, మహాసముద్రాలు పీల్చుకుంటాయి.
3. క్యోటో ప్రోటోకాల్ హరితగృహ వాయువుల జాబితాలో నైట్రోజన్ ట్రైఫ్లోరైడ్‌ను దోహా సవరణ చేర్చింది.
4. 1750 నుంచి వాతావరణంలో కార్బన్ డయాక్సైడ్ గాఢత పెరిగిన శాతం, మీథేన్ గాఢత పెరిగిన శాతం కన్నా ఎక్కువగా ఉంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 2, 3 మాత్రమే
(2) 1, 2, 3 మాత్రమే
(3) 1, 4 మాత్రమే
(4) 2, 3, 4 మాత్రమే

### టాపిక్ 96 · హరితగృహ ప్రభావం, భూతాపం, హరితగృహ వాయువులు

**ప్రశ్న 12.** జాబితా Iని (హరితగృహ వాయువులు) జాబితా IIతో (IPCC ఆరో అంచనా నివేదిక ఇచ్చిన 100 ఏళ్ల భూతాప సామర్థ్యం) జతపరచండి:

| జాబితా I | జాబితా II |
|---|---|
| A. శిలాజ మూలం ఉన్న మీథేన్ | 1. 17,400 |
| B. నైట్రస్ ఆక్సైడ్ | 2. 29.8 |
| C. నైట్రోజన్ ట్రైఫ్లోరైడ్ | 3. 1,530 |
| D. HFC-134a | 4. 273 |

(1) A-2, B-4, C-1, D-3

(2) A-4, B-2, C-1, D-3

(3) A-2, B-4, C-3, D-1

(4) A-4, B-2, C-3, D-1

### టాపిక్ 97 · సౌర సాంకేతికతలు: ఫోటోవోల్టాయిక్, సౌర ఉష్ణ పద్ధతులు

**ప్రశ్న 13.** ఫోటోవోల్టాయిక్ (PV) సాంకేతికత గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. PV వ్యవస్థలో ఇన్వర్టర్, మాడ్యూళ్ల నుంచి వచ్చే ఏకముఖ విద్యుత్ ప్రవాహాన్ని (DC) ఏకాంతర విద్యుత్ ప్రవాహంగా (AC) మారుస్తుంది.
2. సౌర ఘటం వేడెక్కే కొద్దీ దాని వోల్టేజి పెరుగుతుంది.
3. PV పదార్థాల వాడకంలో సిలికాన్ తర్వాతి స్థానంలో, అంటే రెండో స్థానంలో, కాడ్మియం టెల్యురైడ్ ఉంది.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1 మాత్రమే

(2) 1, 2 మాత్రమే

(3) 1, 3 మాత్రమే

(4) 2, 3 మాత్రమే

### టాపిక్ 97 · సౌర సాంకేతికతలు: ఫోటోవోల్టాయిక్, సౌర ఉష్ణ పద్ధతులు

**ప్రశ్న 14.** జాబితా Iని (సాంద్రీకృత సౌర విద్యుత్ వ్యవస్థ) జాబితా IIతో (ఆ వ్యవస్థ లక్షణం) జతపరచండి:

| జాబితా I (సాంద్రీకృత సౌర విద్యుత్ వ్యవస్థ) | జాబితా II (ఆ వ్యవస్థ లక్షణం) |
|---|---|
| A. పరావలయ ట్రఫ్ (Parabolic trough) | 1. రిసీవర్ గొట్టం అద్దాల చట్రానికే బిగించి ఉంటుంది; అద్దంతో పాటు అదీ కదులుతుంది |
| B. లీనియర్ ఫ్రెనెల్ రిఫ్లెక్టర్ (Linear Fresnel reflector) | 2. హైడ్రోజన్ లేదా హీలియం సాధారణంగా ఉష్ణాన్ని మోసుకెళ్లే మాధ్యమంగానూ, ఇంజిన్‌ను నడిపే ప్రవాహిగానూ పని చేస్తుంది |
| C. సోలార్ టవర్ (Solar tower) | 3. రిసీవర్ గొట్టం కదలకుండా ఒకే చోట ఉంటుంది; నేల మీద అమర్చిన ట్రాకర్ల మీద తిరిగే అద్దాలు దాని కింద ఉంటాయి |
| D. పరావలయ డిష్ (Parabolic dish) | 4. హీలియోస్టాట్లు అనే సమతల అద్దాలు చాలా పెద్ద సంఖ్యలో ఉంటాయి; అవి సూర్యుడి వెంట తిరుగుతూ కాంతిని ఒకే రిసీవర్ మీదికి పంపుతాయి |

(1) A-3, B-1, C-4, D-2

(2) A-1, B-3, C-2, D-4

(3) A-3, B-1, C-2, D-4

(4) A-1, B-3, C-4, D-2

### టాపిక్ 98 · ప్రకటన, ఊహ (statement and assumption)

**ప్రశ్న 15.** కింద ఒక ప్రకటన, దాని తర్వాత I, II అనే రెండు ఊహలు ఇచ్చారు. ఊహ అంటే నిజమని ముందే అనుకున్న విషయం. ఏ ఊహ లేదా ఊహలు ప్రకటనలో అంతర్లీనంగా ఉన్నాయో నిర్ణయించండి.

ప్రకటన: ఒక ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి గేటు దగ్గర ఉన్న నోటీసులో ఇలా ఉంది: "ఇక్కడ చేరిన రోగుల కోసం బయటి నుంచి ఆహారం తేవద్దని సందర్శకులను కోరుతున్నాం. ఇక్కడ చేరిన రోగులందరికీ ఆసుపత్రి వంటశాల ఆహారం అందిస్తుంది."

ఊహలు:

I. తేవద్దని చెప్పకపోతే, ఆసుపత్రిలో చేరిన రోగుల కోసం కొంతమంది సందర్శకులు బయటి నుంచి ఆహారం తేవచ్చు.

II. బయటి నుంచి తెచ్చిన ఆహారం ఆసుపత్రిలో చేరిన ప్రతి రోగికీ హాని చేస్తుంది.

(1) ఊహ I మాత్రమే అంతర్లీనంగా ఉంది

(2) ఊహ II మాత్రమే అంతర్లీనంగా ఉంది

(3) I, II రెండూ అంతర్లీనంగా ఉన్నాయి

(4) I గానీ, II గానీ అంతర్లీనంగా లేదు

### టాపిక్ 98 · ప్రకటన, ఊహ (statement and assumption)

**ప్రశ్న 16.** కింద ఒక ప్రకటన, దాని తర్వాత I, II, III అనే మూడు ఊహలు ఇచ్చారు. ఊహ అంటే నిజమని ముందే అనుకున్న విషయం. ఏ ఊహ లేదా ఊహలు ప్రకటనలో అంతర్లీనంగా ఉన్నాయో నిర్ణయించండి.

ప్రకటన: వచ్చే నెల నుంచి వృద్ధాప్య పింఛన్లను పంచాయతీ సిబ్బంది పింఛనుదారుల ఇంటి దగ్గర ఇవ్వాలని ఒక జిల్లా యంత్రాంగం నిర్ణయించింది; పింఛనుదారులు బ్యాంకుకు వెళ్లాల్సిన అవసరం లేకుండా చేయడం ఈ నిర్ణయం ఉద్దేశం.

ఊహలు:

I. పంచాయతీ సిబ్బంది పింఛనుదారుల ఇళ్లకు వెళ్లి పింఛన్లు ఇవ్వగలరు.

II. బ్యాంకుల ద్వారా ఇచ్చే పింఛన్లు పింఛనుదారులకు సమయానికి అందడం లేదు.

III. కనీసం కొంతమంది పింఛనుదారులకు బ్యాంకుకు వెళ్లడం కష్టంగా ఉంది.

(1) I, II మాత్రమే అంతర్లీనంగా ఉన్నాయి

(2) I, III మాత్రమే అంతర్లీనంగా ఉన్నాయి

(3) II, III మాత్రమే అంతర్లీనంగా ఉన్నాయి

(4) III మాత్రమే అంతర్లీనంగా ఉంది

### టాపిక్ 99 · బారువడ్డీ (simple interest), చక్రవడ్డీ (compound interest): మూల సూత్రాలు

**ప్రశ్న 17.** ఒక మహిళా స్వయం సహాయక సంఘం (self-help group) ఒక బ్యాంకు నుంచి ₹45,000 అప్పు తీసుకుంది. ఆ అప్పు మీద బ్యాంకు సంవత్సరానికి 8 శాతం రేటుతో బారువడ్డీ వేస్తుంది. 2 సంవత్సరాల 3 నెలల తర్వాత ఆ సంఘం అప్పును వడ్డీతో సహా ఒకేసారి తిరిగి చెల్లించింది. ఆ సంఘం చెల్లించిన మొత్తం సొమ్ము ఎంత?

(1) ₹52,200

(2) ₹53,100

(3) ₹53,280

(4) ₹53,400

### టాపిక్ 99 · బారువడ్డీ (simple interest), చక్రవడ్డీ (compound interest): మూల సూత్రాలు

**ప్రశ్న 18.** ₹26,000 సొమ్మును సంవత్సరానికి 10 శాతం చక్రవడ్డీకి 3 సంవత్సరాలకు డిపాజిట్ చేశారు; వడ్డీని సంవత్సరానికి ఒకసారి అసలులో కలుపుతారు. ఆ 3 సంవత్సరాలకు చక్రవడ్డీ ఎంత?

(1) ₹7,800

(2) ₹8,580

(3) ₹8,606

(4) ₹34,606

**టాపిక్ 100 · వర్తమాన అంశాలు: UNESCO అమూర్త సాంస్కృతిక వారసత్వ జాబితాలో దీపావళి (2025 డిసెంబర్)**

**ప్రశ్న 19.** దీపావళిని జాబితాలో చేర్చడం గురించి, దీపావళిని ఏ కన్వెన్షన్ కింద చేర్చారో ఆ కన్వెన్షన్ గురించి కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి:

1. ప్రాతినిధ్య జాబితా కోసం దీపావళి నామినేషన్‌ను భారత పురావస్తు సర్వే సంస్థ (Archaeological Survey of India) సమన్వయం చేసింది.
2. అమూర్త సాంస్కృతిక వారసత్వ పరిరక్షణ కన్వెన్షన్ 2006లో అమల్లోకి వచ్చింది.
3. అమూర్త సాంస్కృతిక వారసత్వ పరిరక్షణ కోసం ఒక అంతర ప్రభుత్వ కమిటీ ఉంది; ఆ కమిటీలోని సభ్య దేశాలను నాలుగేళ్ల పదవీకాలానికి ఎన్నుకుంటారు.

పై వాక్యాల్లో ఏది/ఏవి సరైనవి?

(1) 1, 2 మాత్రమే
(2) 2 మాత్రమే
(3) 1, 3 మాత్రమే
(4) 2, 3 మాత్రమే

**టాపిక్ 100 · వర్తమాన అంశాలు: UNESCO అమూర్త సాంస్కృతిక వారసత్వ జాబితాలో దీపావళి (2025 డిసెంబర్)**

**ప్రశ్న 20.** జాబితా Iని (UNESCO మానవాళి అమూర్త సాంస్కృతిక వారసత్వ ప్రాతినిధ్య జాబితాలో ఉన్న భారతదేశ అంశాలు) జాబితా IIతో (ఆ జాబితాలో చేరిన సంవత్సరం) జతపరచండి:

| **జాబితా I** | **జాబితా II** |
|---|---|
| A. యోగా | 1. 2012 |
| B. కుంభమేళా | 2. 2013 |
| C. మణిపూర్ సంకీర్తన | 3. 2016 |
| D. లద్దాఖ్ బౌద్ధ పఠనం | 4. 2017 |

(1) A-3, B-4, C-2, D-1
(2) A-4, B-3, C-2, D-1
(3) A-3, B-4, C-1, D-2
(4) A-4, B-3, C-1, D-2

భాగం 3 · సమీక్ష

# జవాబుల పట్టిక, వివరణలు

| ప్రశ్న | జవాబు | ప్రశ్న | జవాబు |
|---|---|---|---|
| 1 | (2) | 11 | (2) |
| 2 | (3) | 12 | (1) |
| 3 | (4) | 13 | (3) |
| 4 | (1) | 14 | (4) |
| 5 | (1) | 15 | (1) |
| 6 | (4) | 16 | (2) |
| 7 | (3) | 17 | (2) |
| 8 | (2) | 18 | (3) |
| 9 | (4) | 19 | (4) |
| 10 | (3) | 20 | (1) |

## టాపిక్ 91 · అక్బర్: విజయాలు, రాజపుత్ర విధానం, మత విధానం

**ప్రశ్న 1. జవాబు: (2) A-3, B-1, C-4, D-2**

- A-3: 1572లో అక్బర్ అహ్మదాబాద్‌ను పట్టుకున్నాడు. పేరుకు మాత్రమే రాజుగా ఉన్న మూడో ముజఫర్ షా పట్టుబడ్డాడు; అతనికి భరణం ఏర్పాటు చేశారు. ఆ తర్వాత లేచిన తిరుగుబాటును అక్బర్ 1573 సెప్టెంబర్ 2న అణచివేశాడు.
- B-1: దావూద్ ఖాన్ కర్రానీ బెంగాల్‌ను ఏలిన ఆఫ్ఘన్ పాలకుడు. అతను 1575లో తుకారోయ్ దగ్గర ఓడిపోయాడు; 1576లో రాజ్‌మహల్ దగ్గర మళ్లీ ఓడిపోయి హతమయ్యాడు.
- C-4: మీర్జా జానీ బేగ్ సింధ్‌లోని థట్టా పాలకుడు. అబ్దుల్ రహీం ఖాన్-ఇ-ఖానాన్ అతన్ని ఓడించాడు; అతను 1591లో లొంగిపోయాడు.
- D-2: మీరాన్ బహదూర్ షా ఖాందేశ్ పాలకుడు. ఖాందేశ్‌ను అప్పగించడానికి అతను ఒప్పుకోలేదు; 1601 జనవరి 17న అసీర్‌గఢ్ కోట మొఘలుల చేతికి వచ్చింది.
- (1) ఎందుకు తప్పు: 1570లలో మొఘలుల చేతికి వచ్చిన రెండు తీర రాజ్యాలను ఇందులో తారుమారు చేశారు. మూడో ముజఫర్ షా గుజరాత్‌కు చెందినవాడు; దావూద్ ఖాన్ కర్రానీ బెంగాల్‌కు చెందినవాడు.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో ఇద్దరు పాలకులను తారుమారు చేశారు. ఇద్దరూ అక్బర్ పాలన చివరి ఏళ్లలో రాజ్యాలు పోగొట్టుకున్నారు; ఇద్దరి పేర్లూ ఒకేలా మొదలవుతాయి. మీర్జా జానీ బేగ్ 1591లో సింధ్‌ను పోగొట్టుకున్నాడు; మీరాన్ బహదూర్ షా 1601లో ఖాందేశ్‌ను పోగొట్టుకున్నాడు.
- (4) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో ఈ రెండు తారుమార్లూ ఉన్నాయి.

**ప్రశ్న 2. జవాబు: (3) 1, 4 మాత్రమే**

- 1వ వాక్యం సరైనది: ఇబాదత్ ఖానాను 1575లో ఫతేపూర్ సిక్రీలో కట్టారు; మొదట్లో ముస్లింలు మాత్రమే పాల్గొన్నారు. షియాలను, ఇతర మతాల వాళ్లను తర్వాత చర్చల్లోకి రానిచ్చారు.

- 2వ వాక్యం తప్పు: మహ్జర్ ప్రకారం అక్బర్ న్యాయకోవిదుల అభిప్రాయాల్లో ఒకదాన్ని ఎంచుకోవచ్చు. సొంత ఆదేశం ఇవ్వాలంటే అది నస్స్‌కు వ్యతిరేకంగా ఉండకూడదు; నస్స్ అంటే ఖురాన్‌లో లేదా హదీస్‌లో స్పష్టంగా ఉన్న వాక్యం. అందుకే ఇన్‌ఫాలిబిలిటీ డిక్రీ అనే పేరు దీనికి సరిగ్గా సరిపోదు.
- 3వ వాక్యం తప్పు: రాజా భగవాన్ దాస్, రాజా మాన్ సింగ్ ఆ బృందం తమకు నచ్చలేదని స్పష్టంగా చెప్పారు; ఇద్దరూ చేరలేదు. శిష్యుల్లో హిందువు బీర్బల్ ఒక్కడే.
- 4వ వాక్యం సరైనది: మొదటి జెస్యూట్ బృందం 1580లో గోవా నుంచి ఫతేపూర్ సిక్రీలోని ఆస్థానానికి వచ్చి సుమారు రెండేళ్లు ఉంది. దీనికి నాయకుడు రుడాల్ఫ్ అక్వావివా; ఆంటోనియో మాన్సరేట్ ఇందులో సభ్యుడు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన 2వ వాక్యం ఉంది, సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు. (2)లో ఉన్న 2వ, 3వ వాక్యాలు రెండూ తప్పు. (4)లో తప్పు అయిన 3వ వాక్యం ఉంది, సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

## టాపిక్ 92 · పార్లమెంటరీ ప్రత్యేక హక్కులు

**ప్రశ్న 3. జవాబు: (4) 2, 3 మాత్రమే**

- 1వ వాక్యం తప్పు: రాజ్యాంగాన్ని మొదట రాసినప్పుడు క్లాజు (3)లో హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్ పేరు ఉండేది. 44వ సవరణ చట్టంలోని సెక్షన్ 15 ఆ మాటలను 1979 జూన్ 20 నుంచి మార్చింది. ఇప్పుడు ఆ క్లాజు ఇలా చెబుతుంది: పార్లమెంటు చట్టం చేసి నిర్వచించే వరకు, ఆ సెక్షన్ అమల్లోకి రావడానికి సరిగ్గా ముందు సభకు, దాని సభ్యులకు, దాని కమిటీలకు ఉన్న ప్రత్యేక హక్కులే కొనసాగుతాయి. విషయం ముందు లాగే ఉంది; కానీ క్లాజులో హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్ పేరు ఇప్పుడు లేదు.
- 2వ వాక్యం సరైనది: క్లాజు (2)లోని రెండో భాగం "no person" (ఏ వ్యక్తీ) అంటుంది. పార్లమెంటులోని ఏ సభ అయినా ప్రచురించిన, లేదా ఆ సభ అధికారంతో ప్రచురించిన నివేదిక, పత్రం, ఓట్ల వివరాలు, సభా కార్యక్రమాల విషయంలో ఏ వ్యక్తిపైనా ఏ కోర్టులోనూ చర్య తీసుకోవడానికి వీల్లేదు. సభలో అన్న మాట, వేసిన ఓటు గురించిన మొదటి భాగం సభ్యుడికి వర్తిస్తుంది.
- 3వ వాక్యం సరైనది: రాజ్యాంగం ప్రకారం సభలో మాట్లాడే హక్కు ఉన్న వ్యక్తులకు క్లాజులు (1), (2), (3) సభ్యులకు వర్తించినట్టే వర్తిస్తాయని క్లాజు (4) చెబుతుంది. అధికరణ 88 భారత అటార్నీ జనరల్‌కు ఏ సభలోనైనా మాట్లాడే హక్కు ఇస్తుంది; ఓటు హక్కు మాత్రం ఇవ్వదు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన 1వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (2)లో 3వ వాక్యం ఒక్కటే ఉంది; 2వ వాక్యం కూడా సరైనదే, కానీ అది ఇందులో లేదు. (3)లో తప్పు అయిన 1వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు.

**ప్రశ్న 4. జవాబు: (1) సీతా సోరెన్ (2024): సభలో ఓటు వేయడానికి లేదా మాట్లాడడానికి లంచం తీసుకున్న చట్టసభ సభ్యుడికి క్రిమినల్ కేసు నుంచి రక్షణ ఉండదు.**

- ఇది ఎందుకు సరైనది: సభలో ఓటు వేయడానికి లేదా మాట్లాడడానికి లంచం తీసుకున్న చట్టసభ సభ్యుడికి అధికరణ 105(2), అధికరణ 194(2) ఏ రక్షణా ఇవ్వవని ఏడుగురు సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు 2024 మార్చి 4న ఏకాభిప్రాయంతో తీర్పు ఇచ్చారు. లంచం తీసుకున్న క్షణంలోనే నేరం పూర్తవుతుంది. లంచం తీసుకుని ఆ తర్వాత ఓటు వేసిన సభ్యులకు రక్షణ ఉందన్న పి.వి. నరసింహారావు v. స్టేట్ (1998) కేసులోని మెజారిటీ అభిప్రాయం ఇక చెల్లదని కోర్టు చెప్పింది.
- (2) ఎందుకు తప్పు: సెర్చ్‌లైట్ కేసులో కోర్టు దీనికి వ్యతిరేకంగా చెప్పింది. అధికరణ 194(3) కింద సభకు ఉన్న ప్రత్యేక హక్కులదే పైచేయి అవుతుంది; అధికరణ 19(1)(a)లోని వాక్ స్వాతంత్ర్యం వాటికి లోబడి ఉంటుంది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: సభ కోరే ప్రత్యేక హక్కు ఉందా లేదా, దానిలో ఏమేం ఉన్నాయి అన్నది తేల్చాల్సింది కోర్టులేనని కేశవ్ సింగ్ రిఫరెన్స్‌లో కోర్టు చెప్పింది. ఘర్షణ వస్తే ప్రత్యేక హక్కుల కన్నా అధికరణ 21దే పైచేయి అని కూడా చెప్పింది.
- (4) ఎందుకు తప్పు: స్టేట్ ఆఫ్ కేరళ v. కె. అజిత్ కేసులో సభ్యులపై ఉన్న కేసును ఉపసంహరించుకోవడానికి కోర్టు ఒప్పుకోలేదు. ప్రత్యేక హక్కులు, రక్షణలు క్రిమినల్ చట్టం నుంచి మినహాయింపు కోరడానికి దారులు కావని, విధ్వంసం వాక్ స్వాతంత్ర్యం కాదని కోర్టు చెప్పింది.

## టాపిక్ 93 · పేదరికాన్ని కొలవడం: కమిటీలు, పేదరిక రేఖలు, MPI

**ప్రశ్న 5. జవాబు: (1) A-2, B-1, C-4, D-3**

- A-2: అలఘ్ టాస్క్ ఫోర్స్ (నివేదిక 1979) 1973-74 ధరల్లో ఒక గ్రామీణ రేఖను (రూ. 49.09), ఒక పట్టణ రేఖను (రూ. 56.64) ఇచ్చింది. వీటినే అన్ని రాష్ట్రాలకూ ఒకేలా వర్తింపజేశారు.
- B-1: లక్డావాలా నిపుణుల బృందం (నివేదిక 1993) ఆ జాతీయ రేఖలను అలాగే ఉంచింది. రాష్ట్రాల మధ్య ధరల తేడాలు కనిపించేలా వాటిని రాష్ట్రాల వారీ రేఖలుగా విడదీసింది.
- C-4: టెండూల్కర్ నిపుణుల బృందం (నివేదిక 2009) 2004-05 నాటి పట్టణ బుట్టను ఉమ్మడి బుట్టగా తీసుకుంది. అదే బుట్టకు గ్రామీణ ధరల్లో గ్రామీణ రేఖను లెక్కించింది.
- D-3: రంగరాజన్ నిపుణుల బృందం (నివేదిక 2014) మళ్లీ దేశం మొత్తానికి గ్రామీణ బుట్ట వేరు, పట్టణ బుట్ట వేరు అనే పద్ధతిని తీసుకుంది. కేలరీలకు (2,155 kcal, 2,090 kcal), ప్రొటీన్‌కు, కొవ్వుకు ప్రమాణాలు పెట్టింది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (2)లో అలఘ్, లక్డావాలా జతలు తారుమారయ్యాయి; రాష్ట్రాల వారీ రేఖలు ఈ రెండిటిలో తర్వాత వచ్చిన బృందంతోనే వచ్చాయి. (3)లో టెండూల్కర్, రంగరాజన్ జతలు తారుమారయ్యాయి; ఉమ్మడి బుట్ట టెండూల్కర్ బృందానిది, పోషకాల ప్రమాణాలు రంగరాజన్ బృందానివి. (4)లో ఈ రెండు తారుమార్లూ ఉన్నాయి.

**ప్రశ్న 6. జవాబు: (4) 1, 3, 4 మాత్రమే**

- 1వ వాక్యం సరైనది: జాతీయ MPI ప్రపంచ MPIలోని పది సూచికలకు తల్లి ఆరోగ్యం, బ్యాంకు ఖాతా అనే రెండు సూచికలను కలిపింది. ప్రపంచ MPIలో జీవన ప్రమాణం కింద ఉన్న ఆరు సూచికలు: వంట ఇంధనం, పారిశుధ్యం, తాగునీరు, విద్యుత్, గృహ వసతి, ఆస్తులు.
- 2వ వాక్యం తప్పు: జాతీయ MPIని జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే డేటాతో లెక్కిస్తారు (ఆధార నివేదికకు NFHS-4, Progress Review 2023కు NFHS-5). వినియోగ వ్యయ సర్వేలు పేదరిక రేఖకు డేటా ఇస్తాయి, MPIకి కాదు.
- 3వ వాక్యం సరైనది: భారాలు కట్టిన సూచికల్లో మూడో వంతులో గానీ అంతకన్నా ఎక్కువ వాటిలో గానీ లేమి ఉన్న వ్యక్తిని పేదగా లెక్కిస్తారు. పోషణ, పిల్లల మరణాలు అనే రెండిటిలో మాత్రమే లేమి ఉన్న వ్యక్తి స్కోరు 1/6 + 1/6 = 1/3; స్కోరు సరిగ్గా మూడో వంతు ఉన్నా ఆ వ్యక్తిని పేదగానే లెక్కిస్తారు.
- 4వ వాక్యం సరైనది: ఆరోగ్యంలోని ఒక్కో సూచిక భారం 1/6; జీవన ప్రమాణంలోని ఒక్కో సూచిక భారం 1/18. ఆరో వంతు అంటే పద్దెనిమిదో వంతుకు మూడు రెట్లు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పయిన 2వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 4వ వాక్యం లేదు. (3)లో 2వ వాక్యం ఉంది; సరైనవైన 1వ, 3వ వాక్యాలు లేవు.

## టాపిక్ 94 · అక్షాంశాలు, రేఖాంశాలు, కాలం: IST, అంతర్జాతీయ దినరేఖ

**ప్రశ్న 7. జవాబు: (3) మంగళవారం తెల్లవారుజామున 2:15**

- సాధన: భారత ప్రామాణిక కాలం అంటే 82°30′ తూర్పు రేఖాంశం మీది స్థానిక కాలం. రెండు చోట్లూ తూర్పు రేఖాంశంలోనే ఉన్నాయి కాబట్టి తీసివేయాలి: 142°30′ - 82°30′ = 60°.
- 60 ÷ 15 = 4 గంటలు (లేదా 60 × 4 = 240 నిమిషాలు).
- 142°30′ తూర్పు రేఖాంశం భారతదేశానికి తూర్పున ఉంది, కాబట్టి అది ముందు ఉంటుంది: రాత్రి 10:15కి 4 గంటలు కలపాలి. జవాబు అర్ధరాత్రిని దాటుతుంది కాబట్టి రోజు మారుతుంది. అప్పుడు మంగళవారం తెల్లవారుజామున 2:15 అవుతుంది.
- గ్రీనిచ్ మీదుగా సరిచూడడం: సోమవారం రాత్రి 10:15 నుంచి 5 గంటల 30 నిమిషాలు తీసేస్తే GMT సోమవారం సాయంత్రం 4:45 అవుతుంది. 142°30′ తూర్పు రేఖాంశం గ్రీనిచ్ కన్నా 142.5 ÷ 15 = 9.5 గంటలు, అంటే 9 గంటల 30 నిమిషాలు, ముందు ఉంటుంది. కాబట్టి అక్కడ మంగళవారం తెల్లవారుజామున 2:15 అవుతుంది.
- (1) ఎందుకు తప్పు: గ్రీనిచ్ మీదుగా వెళ్లి, ఆ చోటు గ్రీనిచ్ కన్నా వెనక ఉందనుకుంటే సోమవారం ఉదయం 7:15 వస్తుంది: ఇది సాయంత్రం 4:45 నుంచి 9 గంటల 30 నిమిషాలు తీసేస్తే వచ్చే జవాబు. తూర్పు రేఖాంశంలో ఉన్న చోటు గ్రీనిచ్ కన్నా ముందు ఉంటుంది, వెనక కాదు.

- (2) ఎందుకు తప్పు: ఇక్కడ 4 గంటల తేడాను సరిగ్గానే కనుక్కున్నారు, కానీ దాన్ని కలపకుండా తీసేశారు; అప్పుడు సోమవారం సాయంత్రం 6:15 వస్తుంది. భారతదేశ రేఖాంశానికి 60° పడమరన ఉన్న చోటికైతే అది సరైన జవాబు, తూర్పున ఉన్న చోటికి కాదు.
- (4) ఎందుకు తప్పు: రెండు రేఖాంశాలను కలిపితే (82°30′ + 142°30′ = 225°, అంటే 15 గంటలు) మంగళవారం మధ్యాహ్నం 1:15 వస్తుంది. రెండు చోట్లూ గ్రీనిచ్‌కు చెరో వైపు ఉన్నప్పుడే రేఖాంశాలను కలపాలి.

**ప్రశ్న 8. జవాబు: (2) 1, 2 మాత్రమే**

- 1వ వాక్యం సరైనది: ఒక డిగ్రీ రేఖాంశం భూమధ్యరేఖ దగ్గర 111.3 కి.మీ., 60° అక్షాంశం దగ్గర 55.8 కి.మీ. ఉంటుంది; ఇది సుమారు సగం. ధ్రువాల వైపు వెళ్లే కొద్దీ రేఖాంశ రేఖలు దగ్గరవుతాయి.
- 2వ వాక్యం సరైనది: దినరేఖను తూర్పు వైపుకు దాటే ప్రయాణికుడు ఒక రోజు తీసేయాలి. కాబట్టి సోమవారం ఆదివారం అవుతుంది, ఒకే తేదీ రెండుసార్లు వస్తుంది.
- 3వ వాక్యం తప్పు: అల్యూషియన్ దీవులు అలాస్కాతో కలిసి ఉండడానికి ఈ రేఖ అక్కడ పడమర వైపుకు జరుగుతుంది. ఉత్తరాన ఇది తూర్పు వైపుకు జరిగేది బేరింగ్ జలసంధి దగ్గర; అక్కడ సైబీరియా విడిపోకుండా చూస్తుంది.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు. (3)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది, సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పైన 3వ వాక్యం ఉంది, సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

## టాపిక్ 95 · ఆంధ్రప్రదేశ్ గిరిజన తెగలు: విస్తరణ, లక్షణాలు

**ప్రశ్న 9. జవాబు: (4) A-4, B-3, C-2, D-1**

- ఇది ఎందుకు సరైనది: కోంధ్‌లు తమ సొంత భాషలో తమను తాము కువింగ లేదా కుయిదొర అని పిలుచుకుంటారు (A-4). పోర్జ తెగ వంశాలకు ప్రకృతిలోని వస్తువుల పేర్లు ఉంటాయి; ఉదాహరణకు కొర్ర (సూర్యుడు), కిల్లో (పులి) అనే వంశాలు ఉన్నాయి (B-3). కొండరెడ్ల తెగ పెద్దను పెద్దకాపు అంటారు; వీరు జొన్నను ప్రధాన ఆహారంగా తింటారు (C-2). సవరలు పండ్లు తినే పండుగ ఒకటి జరుపుకుంటారు; వీరి టోటెమ్ వంశాలను జాతాపు తెగ నుంచి తీసుకున్నారు (D-1).
- (2) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో పాడేరు కొండల్లోని రెండు తెగలు తారుమారయ్యాయి. రెండు తెగల వారూ ఒడియా కూడా మాట్లాడతారు: చాలా మంది కోంధ్‌లు తమ కుయి, కువి భాషలతో పాటు ఒడియాలో ఒక రూపాన్ని మాట్లాడతారు; పోర్జలు ఆదివాసీ ఒడియా మాట్లాడతారు. కానీ కువింగ, కుయిదొర అనేవి కోంధ్‌లు తమకు పెట్టుకున్న పేర్లు. కొర్ర, కిల్లో అనేవి పోర్జ వంశాలు.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో కొండరెడ్డి, సవర తెగలు తారుమారయ్యాయి. ఇక్కడ "కాపు" అన్న మాటే ఉచ్చు: సవరల్లో ఒక విభాగం పేరు కాపు సవరలు; కానీ పెద్దకాపు అనేది కొండరెడ్ల తెగ పెద్ద. పండ్లు తినే పండుగ, జాతాపు తెగ నుంచి తీసుకున్న వంశాలు సవరలవి.
- (1) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో ఆ రెండు తారుమార్లూ ఉన్నాయి; కాబట్టి నాలుగు జతల్లో ఒక్కటీ సరైనది కాదు.

**ప్రశ్న 10. జవాబు: (3) 2, 3 మాత్రమే**

- 1వ వాక్యం తప్పు: అధికరణ 342 ప్రకారం ఒక తెగను జాబితాలో చేర్చే అధికారం గానీ, జాబితా నుంచి తీసేసే అధికారం గానీ పార్లమెంటుకు మాత్రమే ఉంది; అది కూడా చట్టం చేసి మాత్రమే. అది తప్ప, తర్వాత ఇచ్చే ఏ నోటిఫికేషన్‌తోనూ ఆ నోటిఫికేషన్‌ను మార్చడానికి వీల్లేదు.
- 2వ వాక్యం సరైనది: 1959 నాటి భూ బదలాయింపు రెగ్యులేషన్‌కు 1970లో చేసిన సవరణ తర్వాత, షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతంలోని భూమిని ఎవరూ గిరిజనేతరుడికి బదలాయించకూడదు. గిరిజనుడూ బదలాయించకూడదు, మరో గిరిజనేతరుడూ బదలాయించకూడదు.
- 3వ వాక్యం సరైనది: 2023 నవంబర్ 15న మొదలైన PM-JANMAN పథకం 18 రాష్ట్రాల్లో, ఒక కేంద్రపాలిత ప్రాంతంలో ఉన్న 75 PVTG సమాజాల కోసం ఉంది.
- 4వ వాక్యం తప్పు: ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణలకు కలిపి జాబితాలో ఉన్న 12 పేర్లు ఇవి: చెంచు, బోడో గదబ, గుటోబ్ గదబ, డోంగ్రియా ఖోండ్, కుటియా ఖోండ్, కొలాం, కొండరెడ్డి, కొండ సవర, బోండో పోర్జ, ఖోండ్ పోర్జ, పరెంగి పోర్జ, ఇంకా తోటి. వీటిలో కోయ లేదు.

- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో తప్పు అయిన 1వ వాక్యం ఉంది, సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పు అయిన 4వ వాక్యం ఉంది, సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పు అయిన 1వ, 4వ వాక్యాలు రెండూ ఉన్నాయి; సరైనదైన 2వ వాక్యం లేదు.

## టాపిక్ 96 · హరితగృహ ప్రభావం, భూతాపం, హరితగృహ వాయువులు

**ప్రశ్న 11. జవాబు: (2) 1, 2, 3 మాత్రమే**

- 1వ వాక్యం సరైనది: క్యోటో ప్రోటోకాల్ అనుబంధం Aలో ఆరు వాయువులు ఉన్నాయి: కార్బన్ డయాక్సైడ్, మీథేన్, నైట్రస్ ఆక్సైడ్, హైడ్రోఫ్లోరోకార్బన్‌లు, పర్‌ఫ్లోరోకార్బన్‌లు, ఇంకా సల్ఫర్ హెక్సాఫ్లోరైడ్. CFCలు హరితగృహ వాయువులే. అయినా ఈ ప్రోటోకాల్ "మాంట్రియల్ ప్రోటోకాల్ నియంత్రించని" హరితగృహ వాయువులకే సంబంధించినది.
- 2వ వాక్యం సరైనది: విడుదలైన కార్బన్ డయాక్సైడ్‌లో సుమారు సగం వాతావరణంలోనే ఉండిపోతుందని, మిగతా దాన్ని నేల మీది జీవావరణ వ్యవస్థలు, మహాసముద్రాలు పీల్చుకుంటాయని WMO చెబుతోంది. ఇవే కార్బన్ సింక్‌లు.
- 3వ వాక్యం సరైనది: 2012 డిసెంబర్ 8న ఆమోదించిన దోహా సవరణ నైట్రోజన్ ట్రైఫ్లోరైడ్‌ను ఏడో వాయువుగా చేర్చింది. ఇది రెండో కమిట్‌మెంట్ పీరియడ్ (2013 నుంచి 2020 వరకు) మొదలైనప్పటి నుంచే వర్తిస్తుంది.
- 4వ వాక్యం తప్పు: 2024 నాటికి కార్బన్ డయాక్సైడ్ 1750 నాటి స్థాయి కన్నా 53% పెరిగింది (సుమారు 278 ppm నుంచి 423.9 ppmకు). మీథేన్ మాత్రం 166% పెరిగింది. కాబట్టి ఎక్కువ శాతం పెరిగింది మీథేనే.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు. (3)లో తప్పు అయిన 4వ వాక్యం ఉంది; సరైనవైన 2వ, 3వ వాక్యాలు లేవు. (4)లో 4వ వాక్యం ఉంది; సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

**ప్రశ్న 12. జవాబు: (1) A-2, B-4, C-1, D-3**

- ఇది ఎందుకు సరైనది: ఆరో అంచనా నివేదికలో 100 ఏళ్ల GWP ఇలా ఉంది: శిలాజ మూలం ఉన్న మీథేన్‌కు 29.8 (A-2), నైట్రస్ ఆక్సైడ్‌కు 273 (B-4), నైట్రోజన్ ట్రైఫ్లోరైడ్‌కు 17,400 (C-1), HFC-134aకు 1,530 (D-3).
- (2) ఎందుకు తప్పు: ఇది మీథేన్‌ను, నైట్రస్ ఆక్సైడ్‌ను తారుమారు చేసింది. ఎక్కువగా చర్చలో ఉండే వాయువు మీథేన్. అయినా టన్నుకు టన్ను పోల్చి చూస్తే, 100 ఏళ్ల లెక్కలో నైట్రస్ ఆక్సైడ్ సుమారు తొమ్మిది రెట్లు బలమైనది (273; మీథేన్‌కు 29.8).
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇది నైట్రోజన్ ట్రైఫ్లోరైడ్‌ను, HFC-134aను తారుమారు చేసింది. నైట్రోజన్ ట్రైఫ్లోరైడ్ పట్టికలో పై వరుసలో ఉంటుంది; దానికన్నా పైన ఉన్నది సల్ఫర్ హెక్సాఫ్లోరైడ్ (24,300) ఒక్కటే. HFC-134a అంకె చాలా తక్కువ: 1,530.
- (4) ఎందుకు తప్పు: ఇది రెండు తారుమార్లూ చేసింది. కాబట్టి ఇందులోని నాలుగు జతలూ తప్పే.

## టాపిక్ 97 · సౌర సాంకేతికతలు: ఫోటోవోల్టాయిక్, సౌర ఉష్ణ పద్ధతులు

**ప్రశ్న 13. జవాబు: (3) 1, 3 మాత్రమే**

- 1వ వాక్యం సరైనది: PV మాడ్యూళ్లు ఏకముఖ విద్యుత్ ప్రవాహాన్ని ఇస్తాయి; గ్రిడ్, ఇంటి ఉపకరణాలు ఏకాంతర విద్యుత్ ప్రవాహంతో పని చేస్తాయి. ఈ మార్పును ఇన్వర్టర్ చేస్తుంది.
- 2వ వాక్యం తప్పు: ఘటం వేడెక్కినప్పుడు దాని విద్యుత్ ప్రవాహం కొద్దిగా పెరుగుతుంది; కానీ దాని వోల్టేజి అంతకన్నా చాలా ఎక్కువగా తగ్గుతుంది. సౌర ఘటాలు సాధారణంగా తక్కువ ఉష్ణోగ్రతల దగ్గర బాగా పని చేయడానికి కారణం ఇదే.
- 3వ వాక్యం సరైనది: పలుచని పొర పదార్థమైన కాడ్మియం టెల్యురైడ్, PV పదార్థాల వాడకంలో సిలికాన్ తర్వాతి స్థానంలో, అంటే రెండో స్థానంలో, ఉందని అమెరికా ఇంధన శాఖ చెబుతోంది. ఉత్పత్తిలో సిలికాన్ వేఫర్ ఘటాల వాటా సుమారు 98 శాతం; పలుచని పొర ఘటాలన్నిటి వాటా కలిపి 2 నుంచి 3 శాతం.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1)లో సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (2)లో తప్పు అయిన 2వ వాక్యం ఉంది, సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు. (4)లో తప్పు అయిన 2వ వాక్యం ఉంది, సరైనదైన 1వ వాక్యం లేదు.

**ప్రశ్న 14. జవాబు: (4) A-1, B-3, C-4, D-2**

- ఇది ఎందుకు సరైనది: పరావలయ ట్రఫ్‌లో రిసీవర్ గొట్టం నాభి రేఖ వెంట ఉంటుంది; అది అద్దాల చట్రానికే బిగించి ఉంటుంది, అద్దంతో పాటు కదులుతుంది (A-1). లీనియర్ ఫ్రెనెల్ రిఫ్లెక్టర్‌లో గొట్టం కదలకుండా ఒకే చోట ఉంటుంది; నేల మీద అమర్చిన ట్రాకర్ల మీద ఉన్న సమతల అద్దాలు లేదా కొద్దిగా వంపు ఉన్న అద్దాలు దాని కింద ఉంటాయి (B-3). సోలార్ టవర్‌లో చాలా పెద్ద సంఖ్యలో ఉండే సమతల హీలియోస్టాట్లు సూర్యుడి వెంట తిరుగుతూ, టవర్ పైన ఉన్న ఒకే రిసీవర్ మీదికి కాంతిని పంపుతాయి (C-4). పరావలయ డిష్‌లో రిసీవర్‌లో సాధారణంగా హైడ్రోజన్ లేదా హీలియం ఉంటుంది; స్టిర్లింగ్ ఇంజిన్‌ను నడిపే ప్రవాహి కూడా అదే (D-2).
- (1) ఎందుకు తప్పు: కాంతిని రేఖ మీద కేంద్రీకరించే రెండు వ్యవస్థలు ఇందులో తారుమారయ్యాయి. అద్దంతో పాటు కదిలే గొట్టం ట్రఫ్‌ది; అద్దాలకు పైన కదలకుండా ఉండే గొట్టం ఫ్రెనెల్ రిఫ్లెక్టర్‌ది.
- (2) ఎందుకు తప్పు: కాంతిని బిందువు మీద కేంద్రీకరించే రెండు వ్యవస్థలు ఇందులో తారుమారయ్యాయి. హీలియోస్టాట్లు టవర్‌వి; ఇంజిన్‌ను కూడా నడిపే వాయువు డిష్‌ది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు తారుమార్లూ ఉన్నాయి; కాబట్టి నాలుగు జతలూ తప్పే.

## టాపిక్ 98 · ప్రకటన, ఊహ (statement and assumption)

**ప్రశ్న 15. జవాబు: (1) ఊహ I మాత్రమే అంతర్లీనంగా ఉంది**

- ప్రకటన రకం: నోటీసులో చేసిన అభ్యర్థన. అడిగిన పని దానంతట అది జరగడం లేదని, కొంతమంది స్పందించవచ్చని అభ్యర్థన చేసేవారు అనుకుంటారు.
- ఊహ I, కాదని చూసే పరీక్ష. వ్యతిరేక వాక్యం: "తేవద్దని చెప్పకపోయినా, ఆసుపత్రిలో చేరిన రోగుల కోసం ఏ సందర్శకుడూ బయటి నుంచి ఆహారం తేడు." అప్పుడు ఆ నోటీసు ఆపడానికి ఏమీ ఉండదు; దాని ఉద్దేశం పోతుంది. I అంతర్లీనంగా ఉంది.
- ఊహ II, కాదని చూసే పరీక్ష. కచ్చితంగా కాదనండి: "ఆసుపత్రిలో చేరిన రోగుల్లో కనీసం ఒకరికి బయటి నుంచి తెచ్చిన ఆహారం హాని చేయదు." నోటీసుకు ఇంకా అర్థం ఉంది. బయటి ఆహారం కొంతమంది రోగులకు హాని చేయవచ్చు; లేదా తన రోగులు ఏం తినాలో ఆసుపత్రే నిర్ణయించాలనుకోవచ్చు. II అంతర్లీనంగా లేదు; "ప్రతి" అనే మాట వల్ల అది నోటీసుకు కావాల్సిన దానికన్నా గట్టిగా ఉంది.
- 2వ పరీక్ష కూడా ఇదే ఫలితం ఇస్తుంది: ఆసుపత్రి Iని తప్పకుండా నమ్మాలి; IIని నమ్మాల్సిన అవసరం లేదు.
- (2) ఎందుకు తప్పు: ఇది Iని మరీ మామూలు విషయం అని వదిలేస్తుంది; నోటీసుకు కావాల్సిన దానికన్నా గట్టి కారణాన్ని నోటీసులోకి చదివి IIని ఒప్పుకుంటుంది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: I విషయంలో ఇది సరైనదే; కానీ "ప్రతి" అనే మాటను తూచి చూడకుండా IIని ఒప్పుకుంటుంది.
- (4) ఎందుకు తప్పు: II విషయంలో ఇది సరైనదే; కానీ Iని అందరికీ తెలిసిన విషయం అనో, నోటీసునే మళ్లీ చెప్పడం అనో వదిలేస్తుంది. నోటీసు సందర్శకులను ఆహారం తేవద్దని అడుగుతోంది; వారిలో కొంతమంది తేవచ్చని అది చెప్పడం లేదు.

**ప్రశ్న 16. జవాబు: (2) I, III మాత్రమే అంతర్లీనంగా ఉన్నాయి**

- ప్రకటన రకం: ఉద్దేశం కూడా చెప్పిన విధాన నిర్ణయం. ఆ నిర్ణయం ఏ సమస్య కోసమో ఆ సమస్య ఉందని, దాన్ని అమలు చేయడం కుదురుతుందని, దాని ఉద్దేశం కొంతవరకైనా నెరవేరుతుందని అలాంటి నిర్ణయం తీసుకునేవారు అనుకుంటారు.
- ఊహ I, కాదని చూసే పరీక్ష. వ్యతిరేక వాక్యం: "పంచాయతీ సిబ్బంది పింఛనుదారుల ఇళ్లకు వెళ్లి పింఛన్లు ఇవ్వలేరు." అప్పుడు పింఛన్లు ఇళ్లకు చేరవు; పింఛనుదారులు ఇంకా బ్యాంకుకే వెళ్లాల్సి వస్తుంది: నిర్ణయం ఉద్దేశమే పోతుంది. I అంతర్లీనంగా ఉంది.
- ఊహ II, కాదని చూసే పరీక్ష. వ్యతిరేక వాక్యం: "బ్యాంకుల ద్వారా ఇచ్చే పింఛన్లు పింఛనుదారులకు సమయానికి అందుతున్నాయి." నిర్ణయం ఇంకా నిలుస్తుంది, ఎందుకంటే అందులో చెప్పిన ఉద్దేశం పింఛనుదారులకు ప్రయాణం తప్పించడం; ఆలస్యాన్ని తీర్చడం కాదు. II ఒక కొత్త విషయాన్ని తీసుకొస్తోంది. II అంతర్లీనంగా లేదు.
- ఊహ III, కాదని చూసే పరీక్ష. వ్యతిరేక వాక్యం: "ఏ పింఛనుదారుడికీ బ్యాంకుకు వెళ్లడం కష్టంగా లేదు." అప్పుడు ఆ నిర్ణయం తీర్చడానికి సమస్యే ఉండదు; దాని ఉద్దేశం పోతుంది. III అంతర్లీనంగా ఉంది.
- అంటే నెగ్గినవి I, III మాత్రమే. ఆ రెండింటినే చూపే ఆప్షన్ (2).

- (1) ఎందుకు తప్పు: ప్రకటనలో చెప్పిన ప్రయాణాన్ని కాకుండా, బ్యాంకుల్లో ఆలస్యాన్ని ఈ నిర్ణయం వెనుక ఉన్న సమస్యగా ఇది తీసుకుంటుంది. ఆ కారణం ప్రకటనలో లేదు; బయటి నుంచి తెలిసిన విషయాల నుంచి తెచ్చుకున్నది. అందుకే III ఉండాల్సిన చోట IIని పెడుతుంది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: నిర్ణయం ఎందుకు తీసుకున్నారని మాత్రమే ఇది అడుగుతుంది; అది పని చేయగలదా అని ఎప్పుడూ అడగదు. అందుకే ఆలస్యం (II), ప్రయాణం (III) అనే రెండు కారణాలనూ తీసుకుని, Iని వదిలేస్తుంది.
- (4) ఎందుకు తప్పు: II, III విషయంలో ఇది సరైనదే; కానీ నిర్ణయం పని చేయగలదా అని ఇది కూడా అడగదు; అందుకే Iని వదిలేస్తుంది.

## టాపిక్ 99 · బారువడ్డీ (simple interest), చక్రవడ్డీ (compound interest): మూల సూత్రాలు

**ప్రశ్న 17. జవాబు: (2) ₹53,100**

- సాధన, 1వ సోపానం: కాలాన్ని సంవత్సరాల్లోకి మార్చాలి. 2 సంవత్సరాల 3 నెలలు = 2 3/12 = 2 1/4 = 9/4 సంవత్సరాలు.
- 2వ సోపానం: SI = PRT/100 = 45,000 × 8 × 9/4 ÷ 100 = ₹8,100. (ఒక సంవత్సరం వడ్డీ = 45,000లో 8% = ₹3,600; 3,600 × 9/4 = 8,100.)
- 3వ సోపానం: ప్రశ్నలో అడిగింది మొత్తం సొమ్ము. A = P + SI = 45,000 + 8,100 = ₹53,100.
- (1) ఎందుకు తప్పు: 52,200 = 45,000 + 7,200. ఇక్కడ కలిపిన వడ్డీ 2 సంవత్సరాలది మాత్రమే (3,600 × 2); 3 నెలలను వదిలేశారు.
- (3) ఎందుకు తప్పు: 53,280 = 45,000 + 8,280. ఇక్కడ కాలాన్ని 2.3 సంవత్సరాలుగా తీసుకున్నారు. 3 నెలలు అంటే 3/12 = 0.25 సంవత్సరం; 0.3 సంవత్సరం కాదు.
- (4) ఎందుకు తప్పు: 53,400 = 45,000 + 8,400. ఇక్కడ 3 నెలలను 1/3 సంవత్సరంగా తీసుకున్నారు; దాంతో కాలం 2 1/3 సంవత్సరాలు అయింది. 1/3 సంవత్సరం అంటే 4 నెలలు; 3 నెలలు అంటే 1/4 సంవత్సరం.

**ప్రశ్న 18. జవాబు: (3) ₹8,606**

- సాధన, 1వ సోపానం: ఒక సంవత్సరానికి వృద్ధి గుణకం 1.1; కాబట్టి 3 సంవత్సరాలకు గుణకం 1.1 × 1.1 × 1.1 = 1.331 (2.5లోని పట్టిక).
- 2వ సోపానం: A = 26,000 × 1.331 = ₹34,606.
- 3వ సోపానం: ప్రశ్నలో అడిగింది వడ్డీ. CI = A - P = 34,606 - 26,000 = ₹8,606.
- సంవత్సరం వారీగా సరిచూడటం: మూడు సంవత్సరాల్లో వడ్డీ వరుసగా ₹2,600, ₹2,860, ₹3,146 వస్తుంది. వీటిని కలిపితే 8,606 వస్తుంది.
- (1) ఎందుకు తప్పు: 7,800 = 26,000 × 10 × 3/100. ఇక్కడ చక్రవడ్డీకి బారువడ్డీ సూత్రాన్ని వాడారు; వడ్డీ మీద వచ్చే వడ్డీని వదిలేశారు.
- (2) ఎందుకు తప్పు: 8,580 = 26,000 × 0.33. ఇక్కడ వృద్ధి గుణకం 1.331ని 1.33గా కుదించారు; దాంతో ₹26 (26,000 × 0.001) లెక్కలోకి రాలేదు: మొదటి సంవత్సరం వడ్డీకి రెండో సంవత్సరంలో వచ్చిన వడ్డీ మీద, మూడో సంవత్సరంలో వచ్చే వడ్డీ ఇది.
- (4) ఎందుకు తప్పు: 34,606 అనేది మొత్తం సొమ్ము. ప్రశ్నలో అడిగింది వడ్డీ; కాబట్టి అందులో నుంచి అసలును ఇంకా తీసివేయాలి.

# టాపిక్ 100 · వర్తమాన అంశాలు: UNESCO అమూర్త సాంస్కృతిక వారసత్వ జాబితాలో దీపావళి (2025 డిసెంబర్)

**ప్రశ్న 19. జవాబు: (4) 2, 3 మాత్రమే**

- 1వ వాక్యం తప్పు: నామినేషన్‌ను సమన్వయం చేసింది సంగీత నాటక అకాడమీ అని కమిటీ నిర్ణయం చెబుతుంది. సాంస్కృతిక మంత్రిత్వ శాఖ కింద ఉన్న ఈ అకాడమీ ఫైల్ కోసం నిపుణులు, పండుగను ఆచరించేవారు ఉన్న కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. దీపావళిని 2023లో చేర్చిన జాతీయ ఇన్వెంటరీని నిర్వహించేది కూడా ఈ అకాడమీనే.
- 2వ వాక్యం సరైనది: కన్వెన్షన్ 2006 ఏప్రిల్ 20న అమల్లోకి వచ్చింది; అంటే ముప్పయ్యో ధ్రువీకరణ పత్రం అందిన మూడు నెలల తర్వాత. కన్వెన్షన్‌ను ఆమోదించింది 2003 అక్టోబర్ 17న; భారతదేశం దాన్ని ధ్రువీకరించింది 2005 సెప్టెంబర్ 9న. ఇవి వేర్వేరు ఘట్టాలు.
- 3వ వాక్యం సరైనది: ఆర్టికల్ 6 ప్రకారం కమిటీ సభ్య దేశాలను నాలుగేళ్ల పదవీకాలానికి ఎన్నుకుంటారు; ప్రతి రెండేళ్లకు వాటిలో సగం దేశాలు మారతాయి. భారతదేశ పదవీకాలాలే దీనికి ఉదాహరణ: 2006 నుంచి 2010 వరకు, 2014 నుంచి 2018 వరకు, 2022 నుంచి 2026 వరకు.
- మిగతా ఆప్షన్లు ఎందుకు తప్పు: (1), (3) రెండింటిలోనూ తప్పు అయిన 1వ వాక్యం ఉంది. (2)లో సరైనదైన 3వ వాక్యం లేదు.

**ప్రశ్న 20. జవాబు: (1) A-3, B-4, C-2, D-1**

- ఇది ఎందుకు సరైనది: యోగా 2016లో (A-3), కుంభమేళా 2017లో (B-4) జాబితాలో చేరాయి. మణిపూర్ సంకీర్తన 2013లో (C-2), లద్దాఖ్ బౌద్ధ పఠనం 2012లో (D-1) చేరాయి.
- (2) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో యోగా, కుంభమేళా తారుమారయ్యాయి. ముందు చేరింది యోగా, 2016లో; కుంభమేళా ఆ తర్వాత 2017లో చేరింది.
- (3) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో 2012, 2013 సంవత్సరాల రెండు అంశాలు తారుమారయ్యాయి. మణిపూర్ సంకీర్తన 2013లో చేరింది; అంటే 2012లో చేరిన లద్దాఖ్ బౌద్ధ పఠనం తర్వాతి సంవత్సరం.
- (4) ఎందుకు తప్పు: ఇందులో రెండు తారుమార్లూ ఉన్నాయి; కాబట్టి నాలుగు జతలూ తప్పే.